

Rabszolgák és rabszolgaság

Az ókori birodalmak gazdasági rendszerének mindegyikéhez szervesen hozzátartozott az olcsó munkaerőt jelentő rabszolgák munkája.

3. oldal

Az elkényeztetett gyermek

Az elkényeztetett gyermek mindenek előtt a szülők gyengeségét jelzi. Az elkényeztetett gyermek jogot tart mindenre, a szülők pedig mindent teljesítenek.

4. oldal

Nőszövetségi konferencia

Több mint 1500 református asszony vett részt a Nagykárolyban megrendezett egyházkerületi nőszövetségi konferencián.

5. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2014. SZEPTEMBER XXV. ÉVFOLYAM 17. SZÁM

Az Egyház Kincsei

Az Egyház kincsekben gazdag, hiszen az Írás nem csak beszél Isten gyermekeinek a kincseiről, hanem mintegy parancsba is adja, hogy gyűjtsünk kincseket magunknak a mennyben. Két fontos ismertetőjegye van az Egyház kincseinek. Mindenek előtt az, hogy „magunknak”. A földi kincset, az aranyat, a pénzt, a banki értékpapírt, a tőzsdérszvényt, bármennyire is részei a mindennapi életünknek, nem magunknak, hanem – szintén az Írás szavai szerint – a rozsdának, a molynek és a tolvajnak gyűjtjük. A földi kincs nem a miénk, azt csak ideig-óráig birtokolhatjuk, legjobb esetben is csak sáfárai, rosszabb esetben eltékozlói vagyunk. „Semmit sem

hoztunk e világra, ki sem vihetünk belőle semmit” – mondja újra csak az Írás. A másik ismertetőjegye az Egyház kincseinek az, hogy a „mennyben” vannak. Csak az a miénk, ami a mennyben gyűl számunkra, amit Isten maga őriz meg nekünk, amihez nem férhet hozzá sem enyészet, sem kapzsiság, sem rosszindulat. A számunkra elkészített Kegyelem és Üdvösség, valamint hitvalló életünk gyümölcsei azok a kincsek, amelyek el nem vehetők tőlünk. Hogy pedig hol gyűjtjük a kincseinket, a földön-e, vagy pedig a mennyben, azt a szívünk mutatja meg: „ahol a ti kincsetek van, ott lesz a ti szívetek is!” (Mt 6,21)

SZEGÉNY GAZDAGOK

Nem az a szegény, akinek kevese van, hanem az, aki sokat kíván. A szegénység vagy gazdagság igen viszonylagos fogalmak, mégis úgy használjuk őket, mintha bármit is meg lehetne mérni velük. Ezzel sok esendőségünket és hűtlenségünket tudjuk elleplezni, mintegy értelmet hazudva életünknek. A már szinte elviselhetetlenségig hajszolt életünkre ilyenformán ugyanis joggal mondjuk azt, hogy azért hajtunk, hogy előrébb lépjünk, azaz, hogy gazdagok legyünk.

Pedig minden ilyen indoklás mögött az emberi hamisság áll, ugyanis a gazdagság mindig valamihez képest tűnik soknak vagy kevésnek. Kell egy másik ember, akire előbb irigyen tekintünk, majd vagyont gyűjtve lenézhetjük. A lélek betegsége az, amikor úgy érezzük, hogy ha szegényebbek vagyunk a másikinál, ha nincs annyink, mint neki, akkor értéktelenebbek, kevesebbek is vagyunk nála.

Ez a gondolkodás pedig – úgy érezzük – feljogosít arra, hogy értelmetlenül belehajszoljuk magunkat olyan helyzetekbe, ahonnan kiút csak az összehozomlason át vezet. Minden önpusztító tettünk mozgatórugója a kívánság. Megvetjük azt, amink van, amit már elértünk, és pusztítjuk magunkat azért, ami még nem a miénk. És amire lehet, hogy valójában nem is lenne szükségünk. (folytatás a 2. oldalon)

SZEGÉNY GAZDAGOK

(folytatás az 1. oldalról)

A beteljesülő kívánság – úgy tűnik – megkönnyíti a lelket. A vágyakozás és a kívánság valóra válása ugyanis olyan örömet ad, ami elfeledtetni velünk minden egyéb terhünket és gondunkat. Kívánságaink beteljesedésekor ezért érzünk olyan nagy örömet. Ez az öröm nem egyszerűen boldogságot ad a léleknek, hanem a megkönnyebbülés, a felemelkedés illúzióját is adja.

Pedig egy beteljesülő kívánság nem emel fel, és nem könnyít semmin, csupán átértékel dolgokat. Ami ugyanis addig csak vágyként élt bennünk, az hirtelen valóság lesz, tehát más – szomorú – valóságokat kiszorít a szívünkéből. Ez pedig egy kellemes, bódító érzés. A beteljesülő kívánságainkat nem azért szeretjük igazán, mert megadnak valamit, amire csak vágyakoztunk, hanem azért, mert az újrakezdés érzésével ajándékoznak meg. Egy beteljesülő vágy azt sugallja, hogy egy korszak – a vágyakozás korszaka – lezárult, és elkezdődhet valami új, valami más.

De ez az érzés nem tart sokáig. Azért nem, mert nem tudunk vágyakozni az után, ami a miénk, hanem azt hamar meguntjuk, és szívünkben új, beteljesülésre váró kívánság támad. A be nem teljesülő kívánság megbetegíti az emberi lelket. A kívánság ugyanis egy nem létező után való vágyakozás. Azért szoktunk megkívánni valamit, mert úgy érezzük, nélküle kietlen és sivár az életünk, boldogságunkat csak az adhatja meg. A kívánság nem csak ráirányítja a figyelmünket valamire, ami nekünk nincs, hanem észrevétlenül ki is vezet bennünket a valóságból.

Sok oka lehet annak, ha egy kívánság nem teljesül be, legtöbbször nem is magunkban kell keresni az okokat. A lélek akkor betegszik meg, ha egy elmúló kívánságot megragadunk és el nem múlóvá formálunk. Ilyenkor a lélek súlyos terhet kell hordozzon, a be nem teljesülés terbét. A valóra nem vált, de mégis fenntartott kívánság olyan, mint a temetetlen halott. Sok kívánság azért nem teljesül be, mert nem kell beteljesülnön. Ha az ilyen kívánságokat erővel teljesítjük be, utánuk a lélek kietlensége és sivársága még nagyobb lesz.

Gazdag az, akinek mindene megvan, aki nem vágyik semmi után, aki megelégedett és boldog, akinek nem hiányzik semmi. A boldogtalanság forrása pedig a vágyakozás.

ISKY ISTVÁN

BIZONY TŐLED VAN MINDEZ!

„Bizony Tőled van mindez, és csak azt adtuk neked, amit kezdeből kaptunk.” (1Krn 29,14)

Sokan panaszkodnak, hogy válság van, nyomorúság és szegénység van, miközben azt látom, hogy mennyi minden fölösleges dolgot megvesz magának az ember, vagy mennyi olyan dologért küzd, amire valójában semmi szüksége nincs. Egyre többen betegszenek meg az igény kielégítésébe, s ha ez nem sikerül, természetesen Istent hibáztatják.

Dávid arról tesz bizonyosságot, hogy az Úr a föld és benne minden, és a megváltás jogán mi magunk is az Úréi vagyunk. Ha ez így van, akkor miért van annyi szegény és nyomorult ember? Miért engedi meg, hogy milliók éhezzenek, miközben mások pocékolnak? Az tény, hogy az Úréi vagyunk, de Ő nem bábokként tett a maga tulajdonává, hanem szabad akarattal rendelkező, érző emberi lényekként.

Szabad akaratainkat azonban arra használjuk, hogy elforduljunk Istentől, nélküle akarunk boldogulni. Szabad akaratainknak köszönhetően természetünk végtelen mohó, önző, kapzsi és fukar lett. Mi kidobjuk a kenyeret, de másnak nem adjuk oda, nehogy rákapjon a segítségünkre. Adni nem szeretünk, még az Isten szerelméért sem, de olyanokkal halmozzuk el magunkat, amiknek soha semmi

hasznát nem vesszük. Nem Isten rendezte ezt így, hanem te és én, mert függetlenítettük magunkat Tőle.

Lehet azonban másként is élni. Isten ma is meg tudja újítani életünket, hogy elmondhassuk, amit Dávid: „csak azt adtuk neked, amit kezdeből kaptunk”. Bárcsak rájönne, hogy te is mindent Istentől kaptál. Lehet, hogy eszköz volt a két kezed, az erőd, a munkád, az értelméd, a fáradozásod, de mindent Istentől kaptál. Az tudja ezt igazán, aki vesztette már el erejét, mozdította volna kezét-lábát, de nem volt képes, mert nem engedte az Isten. Ilyenkor jó felismerni, hogy amire hivatkozok, amikkel gazdagsághoz vagy javakhoz jutok, azok is mind-mind Istentől vannak.

Drága testvérem, azt kívánom, hogy felismerd, mennyi mindent kaptál az Úrtól, nem csak a magad, de a körülötted élők számára is. Ha megtanulsz visszaadni abból, amit amúgy is kaptál, Isten gazdag áldását fogod megtapasztalni életedben, amit Pál így fogalmaz meg a 2Kor 9,8-ban: „Az Istennek pedig van hatalma arra, hogy minden kegyelmét kiáraszsa rátok, hogy mindenkor, mindenütt minden szükségességgel rendelkeztek, és bőségben éljétek minden jó cselekedetre.” Bizz ebben a hatalomban!

NAGY RÓBERT

KRISZTUS TÁPLÁLTA MEGELÉGEDETTSÉG

„Nem hogy az én szükségemre nézve szólnék; mert én megtanultam, hogy azokban, a melyekben vagyok, megelégedett legyek” (Fil 4,11)

Pál apostol a levél végén megköszöni a gyülekezetnek az adományt, amit küldtek neki. Mindezt pedig úgy teszi, hogy a hangsúlyt nem az adományra helyezi, hanem arra, hogy az adakozásban maga a gyülekezet is meggazdagodott. Pál elfogadta a filippibeliek adományát, mert tudta, hogy nem élnek vissza azzal. Ez azért is fontos, mert Pál a saját keze munkájából élt meg, és nem engedte, hogy a gyülekezetek tartsák el őt. Neki elég volt a szegényes életforma is, ő maga tesz erről bizonyosságot a 11. versben: „megtanultam, hogy azokban, amelyekben vagyok, megelégedett legyek”.

Érdekes dolog az életünkben a megelégedettség, hiszen ennek csak abban az esetben van áldása, ha azt Krisztus táplálja. Nélküle ez az érzés vagy az önelégültségben, vagy a passzivitásban vesz erőt az emberen. Ez a két eset a hitéletünkben is megmutatkozik. Vannak, akik teljesen elégedettek a hitéletük gyakorlásával, ez pedig eljuthat egészen a farizeizmusig: „Isten! hálákat adok néked, hogy nem vagyok olyan, mint egyéb emberek” (Lk 18,11).

A másik véglet pedig az, amikor az ember lebecsüli önmagát, és igyekszik minden isteni készítésre passzivitással felelni, mondván: én tökéletesen elégedett vagyok ezzel az életformával. Hol a helyes út? A választ a Példabeszédek könyvében találjuk meg: „Az Úrnak félelme életre visz; és az ilyen megelégedve tölti az éjjelt” és – hadd tegyem hozzá – az életet.

ERDEI ÁRVA ISTVÁN

ZSEBPÉNZ

Mindig aktuális kérdés lehet az ifjak pénzhez való hozzáállásának jó irányba való terelése. A pénzhez, anyagiakhoz való helyes viszonyulás is lehet példaértékű hitvallás!

Amikor alig találunk olyan embert, akinek nincs valamilyen tartozása, törlesztésre váró hitele, hosszú távon igencsak kifizetődő lehet, ha Isten akarata szerint alakítjuk igényeinket, ha van bennünk alázat és megelégedni tudás.

Mindezek fényében lehet a gyermeknek adott pénz, zsebpénz a nevelés eszköze is. Az önállóvá válás útján fontos szerepet kap a pénz használatának megtanulása. A gyermeknek szüksége van

olyan tapasztalatokra, melyek által megtanulja értékelni és jól beosztani a pénzt. Az erre való nevelés, akkor működhet igazán, ha nem folyton kérdezzetjük arról, hogy mire is költötte, hanem inkább éreztetjük a gyermekre, hogy mire is szántuk a neki adott összeget. Elmondjuk, hogy mi az, amit fedeznie kell a költőpénznek.

Azzal is számolnunk kell, hogy a gyermek néha nem jól használja fel a zsebpénzt. Hamar elkölti, butaságokra költi. Ilyenkor tanácsos megbeszélni az esetet, és keresni valamilyen használható megoldást. Ha többször is előfordul, hogy túl hamar elfogy a költőpénz, próbáljuk meg kisebb részletekben odaadni.

A zsebpénzzel nem tanácsos „zsarolni”, jobb teljesítményre ösztönözni a gyermeket. De az sem jó, ha hangulatunktól függően néha többet, máskor pedig kevesebbet adunk. Kényes kérdés lehet a zsebpénz összege is. Ez családonként változhat. Csakis annyit adjunk, amennyit megengedhetünk magunknak. Ha nem tudjuk megadni az ígért összeget, magyarázzuk meg, hogy adnánk, de egyszerűen nem futja. Tanácsos kevesebbrel kezdeni, és aztán lehetőségeinkhez mérten, a gyermek igényeit is mérlegelve, fokozatosan emelni a költőpénzt.

Soha ne feledjük, gyermekünk a mi példánkon tanulja meg leginkább a pénzhez való helyes vagy helytelen viszonyulást.

G. LEVENTE

CSALÁD VAGY MUNKAHELY?

Rohamosan megnőtt a munkával töltött idő a családdal eltöltött idővel szemben. Ez egyre több párkapcsolati illetve családi problémát eredményez.

NEM KÖNNYŰ EGYENSÚLYT TALÁLNI

Számos esetben a munka miatt a családtól távol töltött idő egyfajta megoldási mód is lehet a pár egyik tagjánál, aki elfoglaltságára hivatkozva kikerüli a felmerülő konfliktusokat, azaz a munkába menekül. Akiknek viszont fontos a család, nehezen viselik a munka és a család közötti feszültséget.

A magyar kultúrkörben még fontos a család, él a hagyományos családmóddal, bár a modern életforma egyre súlyosabb terheket ró a családra. A munkáltatók szempontjából is előnyösebb lehet, ha a dolgozók kiegyensúlyozott családi életet folytatnak, hiszen ez kihat a munkájuk minőségére is. Ha valaki a meg-

élhetés miatt sok időt kénytelen elvenni a családjától, és szinte alig tud együtt lenni szeretteivel, az hatalmas lelki terhet kell elviseljen, mely egyaránt gyengíti testi és lelki erőnlétét, és csökkenti a teljesítményét.

A kiegyensúlyozott családi élet azonban jótekonny hatással van a testi egészségre és a lélek állapotára egyaránt. Számos kutatás igazolja, hogy a kiegyensúlyozott párkapcsolatban élők ellenállóbbak a betegségekkel szemben, jobban tudnak a munkára összpontosítani, hiszen rendezett a magánéletük, azaz a biztonságot és nyugalmat adó „háterszág”. Ehhez azonban a családdal töltött tartalmas időre van szükség, amit csak tudatos időbeosztással tudunk elérni.

Segíthet, ha tudomásul vesszük, hogy nemet kell mondanunk néhány feladat azonnali elvégzésére. Tegyük fel a kérdést: mi történne, ha nem végezném el? Így a „fontos” dolgok jelentős százaléka nem mondhatunk családunk javára. Továbbá értékes időt nyerhetünk, ha a teendőket kiosztjuk a család többi tagja között. Ne essünk a „valami csak akkor jó, ha én végzem el” csapdájába.

Család vagy munka? – mindkettő fontos a maga helyén. Bizonyos feladatok úgyis megvárnak, de felbecsülhetetlen lehet a szeretteinkkel töltött idő minden pillanata. Kiegyensúlyozott családi életet csak Isten Igéjének fényében és rendjében lehet élni, ezért a hitvalló család élete bővelkedik nem csak munkában, de közösségekben és áldásban is.

G. LEVENTE

AZ ELKÉNYEZTETETT GYERMEK

Az elkényeztetett gyermek mindenek előtt a szülők gyengeségét jelzi. Az elkényeztetett gyermek egyszerűen jogot tart mindenféle és túlzott szülői engedelmre. A szülők pedig mindent teljesítenek.

A szakemberek szerint az elkényeztetés legfőbb oka, hogy a szülőknek nincs valós képe a gyerek igazi szükségéről. A szülők azon vannak, hogy ne bántsák meg gyermeküket, ne hallják őt sírni. A csemete hamar felismeri ezt, és igyekszik ki is használni e helyzetből fakadó „lehetőségeit.”

Az elkényeztetésnek megvannak a maga nagyon komoly veszélyei is. A gyerek társai hamar felismerik és kiközösítik maguk közül a nyafogós, követelőző személyt. Ha pedig így fogadják be, akkor csak megerősítik hibás viselkedésében.

Az elkényeztetés következménye az is, hogy az ilyen gyermek felnőtté válásának idején nehezen, vagy egyáltalán nem tud megbirkózni az élet adta stresszhelyzetekkel, kihívásokkal. Sok esetben kudarcot vall. Az ilyen emberek általában boldogtalanok, és nagy valószínűséggel lesznek valamilyen szenvedélyrajbai. Az elkényeztetett gyermek viselkedésére

A NEVELÉS KUDARCA

jellemző, hogy nem követi a szülők előírásait, azt csinál, amit csak akar; nem tesz különbséget az igények és kívánságok között; nem veszi figyelembe mások szükségét; igyekszik ellenőrzése alatt tartani környezetét; nem toleráns másokkal szemben, kellemetlen vele egy társaságban lenni.

Az elkényeztetés nem feltétlenül a család anyagi helyzetétől függ. Nem csak a gazdag családok gyermekei lehetnek elkényeztetve. A Szentírás sok tanácsot és példát ad a helyes gyermeknevelésre. Jó az, ha a szülők a gyermekekkel együtt olvassák ezeket az ígéresek, mert így a gyermekben kialakul a keresztény ember hitvalló magatartásformája.

TUDÓSÍTÁS A NAGYKÁROLYI EGYHÁZKERÜLETI NŐSZÖVETSÉGI KONFERENCIÁRÓL

Mai, rohanó világunkban, jó, ha van egy nap, amikor testben és lélekben megpihenhetünk. Ez a mai nap ilyen volt. „Ma pihen a gond, a mindennapi küzdelem, ma csak Isten ígéjére figyelünk, ezáltal terem sok és áldott gyümölcsöt szívünk.”

A XV. Egyházkerületi Nőszövetségi Konferencia színhelye Nagykároly volt. Ez a szövetség olyan, mint egy család. Immár nagycsaláddá nőtte ki magát.

Egyre növekvő számban veszünk részt a különböző helyeken megszervezett konferenciákon. Ez a nagycsalád-vendégsereg, ma több mint 1500 lelket számlált. Jöttek határon innen és túlról. Nagy örömmel vártuk és fogadtuk őket. Szívet-lelket melengető, felemelő érzés volt, amikor 80-90 nőszövetségi zászló alatt énekelve megindult, bevonult a templomba ez a lelkes csapat, a sorfalat álló tömeg előtt. Gyönyörű látvány volt!

Mikor a helyükre kerültek a zászlók, elfoglalta mindenki a helyét, felzengett a XXV. zsoltár gyönyörű dallama, szövege: „Szívemet hozzád emelem, és benned bízom, Uram!” – csak úgy vibrált a levegő a templomban és körülötte is a sok lelkes ajaktól. Ezután a Királyhágómelléki Református Egyházkerület első számú órállója, Ft. Csűrű István püspök úr megtartotta nyitó beszédét, mely, mint mindig, most is mélyen szántó gondolataival lepte, örvendeztette meg hallgatóit, híveit. Az igehirdetés szolgálatát Ft. Csomós Józsefné, gönci lelkipásztor végezte, majd Bogya-Kis Mária nőszövetségi elnöknő vette át a szót, köszöntve a jelenlévőket, olyan megindítóan szép beszéddel, melytől a kő is meglágyul. Őt hallgatni mindig nagy öröm. Kiemelte a nők, az asszonyok hivatásukat, az Úr Jézustól tanult, ránk hagyott méltóságot, rangot, mellyel minket kitüntet: „Jó anyaként, jó társként szolgálni szüntelen, hogy ezáltal öröme bennünk teljes legyen.” Ránk bízta azt a szép feladatot is: „Kulcsoljuk imára gyermekeink, unokáink kezét, változzon kenyérré ajkunkon a szó, szelíd szavunktól

nyíljon ki az öklöbe szorult kéz, így tegyük könnyebbé azt, ami oly súlyos, oly nehéz.”

Az ünnepsorozat programját felsorolni, esetelni hosszú lenne, ezért csak megköszönni tudjuk, óhajtjuk a felszólalók előadását, minden kedves vendég jelenlétét. És hogy ilyen szépen rendben, baj nélkül zajlott le az esemény, a jó szervezésnek köszönhető, élén Tukacs Irénke tiszteletes asszonnyal. A házigazda szerepét szívvel-lélekkel betöltő Nagykároly-belvárosi lelkipásztornak és feleségének, valamint Tolnay István Nagykároly-kertvárosi lelkipásztornak és feleségének köszönhető.

Köszönettel tartozunk városunk polgármesterének, főgondnokunknak, aki nélkül nem lenne ilyen szép folyamatosan szépülő városunk, és aki mindig ott van, ahol szükség van rá, és segít. Köszönettel adózunk presbiterieknek, akik hűséggel szolgálják Egyházunkat. No és a Nőszövetség szorgalmas asszonyait is dicséret illeti, akik nemcsak cigartészta-készítésben jeleskednek, hanem bármilyen munkában megállják a helyüket. „Jöttünk nyári forróságon át több százan, jöttünk bizakodó reménységgel szívesen, mert tudtuk, lelkünk megújulást nyer ma itt, még inkább, mint máshol, Krisztus Jézusban megpihen.”

Úrvecsoarostással zárult a szép esemény. Hisszük, hogy lélekben meggazdagodva indult haza mindenki, Isten áldásától kísérve, mely kiárad minden emberre az egész világon. Övé a dicsőség örökkön-örökké.

F. FARKAS ROZÁLIA nőszövetségi tag, Nagykároly-Belváros

KRISZ-TÁBORBAN VOLTAM HADADON

Szigeti Zsuzsa (Szentantalfa, Magyarország): Most vagyok először a táborban, és nagyon tetszik. Azért szeretem, mert sok laza program és játéklehetőség van, valamint új barátokat szerezhethetünk, akikkel jól lehet beszélgetni. Szentantalfáról vagyok a vakáció ideje alatt Magyarcsolyban, és ott hallottam erről a táborról, ezért döntöttem úgy, hogy én is eljövök és kipróbálom!

Kopányi Aliz (Kaplony): Másodjára vagyok a hadadi táborban. Azért döntöttem úgy, hogy most is eljövök, mert tetszik ez a vidék, a programok, a szabadidős foglalkozások. Jó barátokra lehetünk itt. Azok közül, akiket már korábban megismertem, többen eljöttek az idén is. A tábor többlete más táborokkal szemben, hogy itt a lelki kérdésekre és a hitvalló életre is hangsúlyt fektetnek.

Deák Evelin

(Magyarcsaholy): Már harmadjára veszek részt KRISZ-táborban. Azért szeretek ide jönni, mert egyrészt kikapcsolódást nyújt számomra, másrészt nagyon leköti az, amiben itt részt veszek. Megmutathatom, hogy istenhívő és vallásos vagyok. Sok embert megismertem ezekben a táborokban, és azóta is tartom velük a kapcsolatot. Nekem a legjobban a bibliórak tetszenek, ahol együtt vagyunk, beszélgetünk, elmondhatjuk a véleményünket, és sokat énekelünk. Megismerjük egymást, és nincs az, hogy szégyellem a magam véleményét, mert esetleg nekem más szokásaim vannak. A szabadtéri játékok is nagyon jók.

GYERMEKMUNKA A 21. SZÁZADBAN

A szegénység kiszolgáltatottá teszi a gyermekeket. Megélhetésükért sanyarú körülmények között, éhbérért kell robotolniuk ültetvényeken, gyártósorok mellett, vagy éppen cselédként a világ számos pontján. A munkára kényszerült (5-17 éves életkor közötti) gyermekek száma világszerte a 200 millió főt is meghaladja!

A gyermekmunkaerő 69 százalékát a mezőgazdaságban veszik igénybe. Olykor fizetés nélkül, embertelen körülmények között dolgoznak a többségében 10 évnél fiatalabbak családtagjaikkal együtt, amiért cserébe egy tál ételt kapnak. Hétféle vagy szabadnap nincs, aki megbetegedik, azt egyszerűen elküldik a munkából. Sok esetben a megbetegedett gyermekek az orvosi kezelés hiányában elpusztulnak.

A nyomorban élő gyermekek többsége bár mezőgazdasági munkát végez, Indiában és Kínában a különböző elektronikai nagyvállalatok kétéves munkásai között is találni fiatalkorút. Ezeknek a cégeknek a gyártósorai mellett 12-14 évesek járultak hozzá az okostelefonok piacra kerüléséhez!

Világszerte ma több mint 15 millió kiskorú dolgozik háztartási alkalmazottként magánszemélyeknél. Közülük minden második cseléd sorban tartott gyermek 5 és 14 év közötti, háromnegyedük lány, sokan lelki és fizikai bántalmazásnak, erőszaknak is ki vannak téve.

A gyermekmunka az ipar és a gazdasági élet számos területén megtalálható, a már említettek mellett a bányászati munkától, fémfeldolgozástól kezdve a virágtermesztésen át a ruházati cikkek gyártásáig szinte minden terület érintett, nem beszélve a gyermekprostitúcióról és a drogkereskedelemtől.

A kényszerdolgoztatott gyermekek nem csak fizikailag, de lelkileg is komoly sérüléseket szenvednek, megtört, alkoholistá vagy drogfüggő felnőtté válnak.

VIATOR

AISZOPOSZ TANULSÁGOS TÖRTÉNETEI

AZ ÉSZAKI SZÉL ÉS A NAP

Az északi szél és a Nap azon versengtek, melyikük a hatalmasabb. Megegyeztek abban, hogy az lesz a győztes, amelyiküknek sikerül egy vándort levetkőztetni. Az északi szél erősen fújni kezdett, és amikor az ember összehúzta a ruháját, még jobban nekiesett. Az azonban a hidegtől kínozva még szorosabban magára csavarta a ruháját, míg végül a szél belefáradt, és átadta helyét a Napnak. Először csak enyhén melegített, majd mikor az ember már levette a felső ruháját, erősebben sütött, míg végül az ember nem bírta tovább a hőséget, levetkőzött, s a közeli folyóhoz ment fürödni. A mese bizonyítja, hogy a rábeszélés sokszor hathatósabb az erőszakoskodásnál.

A CSALOGÁNY ÉS A SÓLYOM

A csalogány egy magas fán ült, s szokása szerint énekelgetett. A sólyom, amely éppen megehezett, meglátta, lecsapott rá, és megragadta. A pusztulás előtt álló csalogány kérte őt, hogy eresse el, s erősítette, hogy úgysem lakik jól vele a sólyom, ha tehát éhes, nagyobb madarak után kell vetnie magát. De a sólyom félbeszakította: „Igazán bolond lennék, ha elereszteném azt, ami a karmaim közé került, és azt kergetném, amit még nem is látok.” A mese azt bizonyítja, hogy ugyanilyen esztelenek azok az emberek is, akik többet remélnek az elérhetőnél, s a kezük közt lévő dolgokat elszalasztják.

REJTVÉNY

A VADKECSKÉK ÉS A KECSKEPÁSZTOR

A kecskepásztor kihajtotta kecskéit a legelőre, és látta, hogy vadkecskék közé keverednek; mikor aztán beesteledett, valamennyit behajtotta a saját barlangjába. Másnap nagy vihar kerekedett, úgyhogy nem tudta a nyáját a szokott legelőre kihajtani, és így otthon etette meg őket. A sajátjainak csak kevés ételmet adott, éppen csak hogy ne éhezzenek, az idegeneknek viszont többet halmozott oda, hogy azokat is magához édesgesse. Mikor azután a vihar véget ért, mindet kihajtotta a legelőre; a vadkecskék azonban a hegyekhez érve azonnal elfutottak. Mikor pedig a pásztor hálátlansággal vádolta őket, amiért elhagyták, bár nagyszerű ellátást kaptak tőle, visszafordultak, és így szóltak: „Éppen ezért még jobban őrizkedünk tőled; mert ha minket, akik tegnap kerültünk hozzád, többre becsültél a régieknél, világos, hogy ha ezután mások is hozzád kerülnek, azokat meg elibénk helyeznéd.” A mese bizonyítja, hogy nem kell zúzófogadni azok barátságát, akik régi barátaiknál többre becsülnék minket, míg újak vagyunk; meg kell gondolnunk, hogy ha fölöttünk is eljár az idő, másokkal barátkoznak össze, és azokat fogják többre tartani.

A FÖLDMŰVES GYERMEKEI

Egy földműves gyermekei veszekedtek egymással. Apjuk, mikor már sokat beszélt a lelkükre, de szép szóval nem tudta őket rávenni, hogy megegyezzenek, belátta, hogy tettel kell ezt elérnie. Így hát felszólította őket, hogy hozzanak egy köteggel vesszőt. Mikor azok megtették, amit parancsolt, először együtt adta oda nekik az egész vesszőnyalábot, és megparancsolta, hogy törjék el. A fiúk erőlködtek, de nem sikerült nekik; másodszorra viszont kioldotta a köteget, s egyenként adta oda nekik a vesszőt. Mikor így már könnyen eltörték, így szólt: „Ti is, gyermekeim, ha egyetértetek, legyőzhetetlenek lesztek ellenségeitek számára; de ha viszálykodtok, könnyen elbánnak veletek.” A mese bizonyítja, hogy amennyivel erősebb az egyetértés, annival könnyebben legyőzhető a viszálykodás.

AZ ASSZONY ÉS A TYÚK

Egy özvegyasszonynak volt egy tyúkjá, amely mindennap tojt egy tojást. Az asszony azt hitte, hogy ha több ételmet vet neki, naponta kétszer is fog tojni, így is tett, de ennek az lett a következménye, hogy a tyúk elhízott, és még egy tojást sem tojt. A mese bizonyítja, hogy sok ember, aki kapzsiságból többre vágyik, a meglévőt is elveszíti.

1800 ÉVES KERESZTYÉN TEMPLOM ÉGETT LE NINIVÉBEN

A radikális dzsihádisták csoportja, az Iszlám Állam harcosai felgyújtották egy 1800 éves templomot Irak második legnagyobb városában, Moszulban, vagyis az egykori asszír fővárosban, a Bibliában is szereplő Ninivében.

A templomot azután gyújtották fel, hogy lejárt az az ultimátum, ameddig a moszuli keresztényeknek dönteniük kellett arról, hogy áttérnek-e az iszlámra, különadót fizetnek-e, vagy elhagyják a várost. Különben meghalnak – üzente nekik a Szíria és Irak egy részét uraló terrorszervezet. A moszuli keresztények a menekülést választották, hátrahagyott ősi templomaikat viszont az ISIS felgyújtotta.

Mielőtt felgyújtották az egyik legrégebbi keresztény templomot, annak kriptájában kalapáccsal verték szét a Jónás próféta sírjának tartott szarkofágot.

Azt egyelőre nem lehet tudni, hogy maradtak-e keresztények Moszulban, és ha igen, hányan. Irak történetében először nincsenek keresztények Moszulban. Szemtanúk szerint folyamatosan az ISIS ultimátumát bömbölték a város mecsetjeinek hangszórói, miközben a keresztény családok autókba gyömöszölték az ingóságait, és elindultak az iraki Kurdisztán felé, hogy részt vegyenek a legutóbbi, és talán legutolsó keresztény exodusban abból a városból, ahol a kereszténység első évszázadai óta éltek keresztények.

Ahogy az iszlamista terroristák elfoglalták Moszult, nagy „N” betűvel, a Nazarat (keresz-

A LÁNGOLÓ KERESZTYÉN TEMPLOM MOSZULBAN

tyén) szó kezdőbetűjével jelölték meg a város keresztényeinek házait – jelentette a Vatikáni Rádió. A már elhagyott otthonokat a kalifátus kisajátította szunnita támogatóinak. Amelyek még nem voltak üresek, azokat a mostani ultimátummal ürítették ki. A káld püspökséget is elfoglalták, az épületen a kalifátus zászlója lobog.

Irakban körülbelül 1 millió keresztény volt az amerikaiak vezette 2003-as invázió előtt, amely megfosztotta a hatalomtól Szaddam Huszeint. Azóta militánsok gyakran támadtak keresztényekre szerte az országban, több templomot felrobbantottak, egyházi személyeket öltek meg. Emiatt sokan már korábban elhagyták Irakot, becslések szerint most 450 ezres lehet az ottani keresztény közösség.

VIATOR

BETILTHATJA A BURKA VISELÉSÉT FRANCIAORSZÁG

2011. április 11-én egy fiatal francia muszlim nő emelt panaszt az egész arcot és testet elfedő burka hordásának tilalmával szemben, azon a napon, amelyen hatályba lépett Franciaországban a törvény. Most a francia alkotmánybíró-ság tett pontot a vita végére.

A burka-viselésre vonatkozó tilalom Franciaországban helytálló – állapította meg az Emberi Jogok Európai Bírósága Strassburgban, mert a törvény az arcot is teljesen elfedő fátyol nyilvános viselése ellen lép fel, és nem sérti a vallásszabadságot.

A becslések szerint a Franciaországban élő körülbelül 5 millió muszlim közül kevesebb, mint 2000 visel teljes testet elfedő burkát, ők a radikális iszlamista családokhoz tartoznak.

A bírák viszont hangsúlyozták, hogy a nők viselhetnek Franciaországban nyilvánosan vallásuk szerinti ruhákat, de csak ha abban az arcuk látható. Ráadásul a törvény megalkotása nem „kifejezetten” a teljes testet elfedő fátyol vallási jelentésére vonatkozik, hanem arra a tényre, hogy ez a ruhadarab teljesen beburkolja az arcot, ami államigazgatási és állambiztonsági kockázatot vet fel. A burkát és a niká-

BURKÁT VISELŐ ARAB NŐK FRANCIAORSZÁGBAN

bot a törvényben nem említik, mivel a tiltás sokkal inkább úgy hangzik, hogy az utcán és más nyilvános helyeken nem engedélyezett olyan ruha viselése „ami alkalmas az arc elrejtésére”.

Az ítélet indoklásában ugyanakkor egy kifejezetten európai értékrendet követő érv is megjelent, mégpedig az, hogy ez a ruhadarab sérti a közösségi együttélést, mert az emberek közötti társadalmi és közösségi kapcsolatokban az arc fontos szerepet játszik. A bírák az ítélet indoklásában így fogalmaztak: „Törvényes cél az együttélés érdekében a követelmények fenntartása.” – tájékoztat a Protesztantsnews.

HETEDIK KÜRTSZÓ

OLCSÓ ÉLETEK

Soha nem volt még egyszerre ennyire drága és ennyire olcsó az emberi élet. A ma a Földön élő több mint hét milliárd ember kényelmi igénye mérhetetlen mennyiségű nyersanyagot és erőforrást emészt fel. A Föld természeti és altalajkincsei keservesen nyögik az egyre növekvő igényeket, a pusztítás visszafordíthatatlannak tűnik.

Az egyre nagyobb luxusra vágyó egyre többek pedig egyre több egészségügyi problémával is küszködnek. Nem véletlen, hogy a világ gazdasági életében a bányászat és a kőolaj-kitermelés után a gyógyszeripar környelheti el a legnagyobb nyereséget.

De még a bányászat és a gyógyszeripar összesített profitja is messze lemarad a fegyveripar nyereségéhez képest. Naponta több ezer tonna fegyver, lőszer és hadászati felszerelés ömlik a világ piacaira. A fegyvervásárlások az egyre sokasodó konfliktuspontokon a világ számos térségében hatalmas összegeket emésztnek fel. És ezekkel a fegyverekkel embereket ölnek.

Gyanútlanul, a repülőgéppel nyaralni utazó emberek százait éppen úgy ölik, mint a templomi szertartáson részt vevő keresztényeket. Arab fiatalok ezreit végezték ki az elmúlt hetekben más vallásértelmezést követő arabok. Ágyútűz zúdul iskolákra, kórházakat robbantanak fel, máshol egész falvakat végeznek ki.

De a közelünkben is arat a halál. Fáradt és meggondolatlan autóvezetők kezétől naponta tucatnyian veszítik életüket az országutakon, egész családok tűnnek el a nemlét örvényében. Egyre több rablás gyilkossággal fejeződik be.

Arat a halál a világon, pedig ezek csak az egészséges áldozatok, a személyezett környezet és a kémiai anyagokkal dúsított élelmiszer miatt rákban vagy a növekvő stresszben, szívinfarktuszban elpusztultakról még szó sem volt.

Alig van már békességben megöszült idős ember, étellet betelt, csendben megvénült pátriárkák sincsenek már ezen a modern, de önmagából kivetkőzött világon.

Az Isten számára olyan drága emberi életnek nincs értéke már a földön. Talán soha nem is volt, hiszen már a zsoldáros is így kiált Istenhez: „Ments meg engem a fegyvertől, életemet a kutyák hatalmából!” (Zsolt 22,21)

Az ENSZ hivatalos adatai szerint húsz másodpercenként hal erőszakos halált valahol egy ember. Amíg megírtam ezt a jegyzetet, negyven embert öltek meg valahol a világon.

ISKY ISTVÁN

ÉVFORDULÓ

MATHURIN CORDIER (1479?-1564)

450 éve, 1564. szept. 8-án hunyt el Mathurin Cordier („Cordearius”) francia svájci teológus, humanista pedagógus. Franciaországi tartózkodása idején Kálvin tanára volt, aki Thesszalónika-kommentárját neki ajánlja majd. Miután a protestantizmus híve lett, Svájcba menekült, ahol Genfben, Neuchatelben és Lausanne-ban tanít. Pedagógiai műve, a *Colloquia* (1564), 300 éven át használatban volt. Kérése szerint az az évben elhunyt Kálvin feltételezett genfi sírja mellé temették.

NICOLAAS BEETS (1814–1903)

200 éve, 1814. szept. 13-án született Nicolaas Beets („Hildebrand”) holland ref. lelkész, író-költő. Legismertebb, klasszikussá vált irodalmi alkotása a *Camera obscura* (1839) c., Hildebrand álnéven kiadott, korát realistán és ironikusan bemutató kispóza-gyűjteménye. A leideni egyetemen szerzett teológiai doktorátust, majd Heemstede (1840–53) és Utrecht (1854–74) lelkésze, az utrechti egyetem egyháztörténet-professzora (1874–84).

VARGA ZSIGMOND IFJ. (1919–1945)

95 éve, 1919. szept. 9-én született ifj. Varga Zsigmond ref. lelkész, mártír, „a magyar Bonhoeffer”. Id. Varga Zsigmond vallástörténész fia, maga is vallástörténetből doktorált a debreceni teológián. 1944-ben Bécsbe kap ösztöndíjat, ahol az ottani magyar reformátusok lelkésze is. 1944. okt. 19-én tartóztatta le nyilas-ellenes kijelentései miatt a Gestapo. 1945. márc. 5-én koncentrációs táborban halt meg. Jelmondata: *Non videri, sed esse.* (Nem látszani, hanem lenni.)

TÖRTÉNELMI EMLÉKHELYÉ AVATTÁK A BUDAPESTI KÁLVIN TÉRI TEMPLOMOT

A KÁLVIN TÉR BUDAPESTEN

A Ráday Gyűjtemény mellett történelmi emlékhelyé avatták a Kálvin téri református templomot és annak kriptáját is. Az ünnepséget a templom kriptájában nyugvó Fáy András halálának 150. évfordulójához kötötték.

Az ünnepséget Fáy András, a 150 éve elhunyt református polihisztor halálának évfordulójához időztették. Az emléknep keretében megkoszorúzták a politikus, író atemplomban található sírját, majd emlékülésen idézték fel életét és munkásságát. A jubileumi évfordulóra a Magyar Nemzeti Bank emlékermetet bocsátott ki, amelyet a helyszínen mutattak be. Fáy András életútja elválaszthatatlan a 19. századi protestantizmustól és szorosan kötődik a templomhoz, gyülekezetének több éven keresztül főgondnoka is volt – emlékezett Gulyás Gergely, az Országgyűlés törvényalkotásért felelős alelnöke.

„Ha Széchenyi nincs, őt illeti a legnagyobb magyar titulusa, ha Deák nincs, ő nevezhető a haza bölcsének, így azonban maradt végig a »nemzet mindenese«” – idézte fel az alelnök Mikszáth Kálmán egykori szavait. Fáy András először Pesten joggyakornokként, majd a pesti,

később a váci járás szolgabírájaként, 1818-tól táblabíróként dolgozott. A humoros novella, a prózai víg-elbeszélés műfajával új korszakot nyitott a magyar elbeszélő irodalomban, legnagyobb írói sikereit mégis meséivel aratta, amelyek szinte kivétel nélkül célzatosak, politikai vagy erkölcsi nézeteket fejeznek ki bíráló éllel.

1825-től tevékenyen részt vett a politikában, az 1840-es évek elején az ellenzéki kör egyik vezéralakja, „a haza mindenese” címmel Szemere Pál illetve. 1840-ben kezdeményezésére alakult az első magyarországi takarékpénztár, amelynek segédigazgatója lett. A Kisfaludy Társaság alapító tagja és 1837-40-ig igazgatója, 1845-ben az Magyar Tudományos Akadémia helyettes elnöke volt. Munkássága kiterjedt a pedagógia területére is, különösen a nőnevelésről szóló eszefuttatásai érdekesek. A szabadságharc leverése után visszavonult a közélettől, és csak irodalmi tevékenységet folytatott. Regényeket is írt, közülük legjelentősebb a Bélteky ház, amely az első magyar társadalmi regény volt – számolt be az MTI.

Jelenleg Magyarországon 47 történelmi emlékhelyet tart számon a Nemzeti Örökség Intézet.

FRICSKA

A jó igehirdetésnek három fontos feltétele van:
– Az első, hogy legyen egy jó, figyelemfelkeltő bevezetője, a második, hogy legyen a

végén egy frappáns, az elhangzottakat összefoglaló befejezése, és a harmadik, hogy ez a kettő legyen közel egymáshoz!